

Zaak 2022-258

Datum uitspraak: 30 augustus 2023

Uitspraak van het College van beroep voor de examens inzake het geding tussen:

appellante

en

de Commissie voor de examens van de Open Universiteit, gevestigd te Heerlen, verweerster.

1. Procesverloop

- 1.1 Bij beslissing van 24 november 2022 heeft de Commissie voor de examens aan appellante meegedeeld dat zij op 23 november 2022 in voldoende mate heeft voldaan aan de eisen die worden gesteld aan het tentamen van de cursus RB0812, Burgerlijk procesrecht. Het door appellante behaalde resultaat is een 7,2.
- 1.2 Verweerster en appellant zijn niet gekomen tot een minnelijke schikking, naar aanleiding waarvan het beroepschrift van appellante door het College van beroep voor de examens (hierna: College) verder in behandeling genomen werd op 17 juli 2023.
- 1.3 Het College heeft de zaak ter zitting behandeld op 30 augustus 2023, waar verweerster, vertegenwoordigd door mevrouw mr. dr. M.L.H. Reumers, examinator van de cursus Burgerlijk procesrecht, en mevrouw mr. M.F.R.H. Ruijschop, ambtelijk secretaris van de Commissie voor de examens, via videobelverbinding heeft deelgenomen aan de hoorzitting. Appellante heeft tevens via videobelverbinding aan de hoorzitting deelgenomen.

2. Overwegingen

Het beroep van appellante

- 2.1 Appellante is het niet eens met de beslissing van 24 november 2022 en is van mening dat haar een hoger cijfer toekomt, nu haars inziens haar antwoord op de vragen 1 en 23 ten onrechte fout werd gerekend. Appellante voert in dit verband het volgende aan.
  - 2.1.1 Ten aanzien van vraag 1 betoogt appellante dat het door haar gegeven antwoord (a) juist is. Appellante is immers van mening dat de Franse Code Civil (ook) als voorbeeld heeft gediend bij het ontwerpen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van 1838, zoals de stelling beweert. Zij verwijst ter onderbouwing van haar standpunt naar diverse artikelen uit de Code Civil die overeenkomen met artikelen uit het Nederlands Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Verder benadrukt appellante dat nergens in het studiemateriaal wordt geschreven dat de Code Civil *niet* als voorbeeld heeft gediend voor het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van 1838. Ze kan zich niet verenigen met de uitleg van de examinator, omdat volgens appellante een wezenlijk verschil bestaat tussen 'als voorbeeld dienen' of 'baseren op'. De stelling gaat over het eerste.
  - 2.1.2 Ten aanzien van vraag 23 betoogt appellante dat gelet op de onduidelijke vraagstelling, het door haar gegeven antwoord (d) (ook) juist is. Ze voert aan dat zij in verwarring werd gebracht door de zinsnede 'plaats van arbitrage', omdat het voor haar niet duidelijk was of zij de plaats van arbitrage feitelijk of juridisch moest duiden. Een feitelijke lezing van 'plaats van arbitrage' lag volgens appellante voor de hand,

waardoor zij voor antwoordmogelijkheid d heeft gekozen. Zij verwijst ter onderbouwing van haar standpunt mede naar het Duitse Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Appellante is tot slot van mening dat het gebruik van een open vraag voor de hand had gelegen, zodat zij haar overweging had kunnen toelichten.

Het standpunt van verweerster

- 2.2 De examiner is van mening dat de vragen correct gesteld zijn, bovendien dat de onderwerpen werden behandeld in het lesmateriaal. Verweerster en appellant zijn niet gekomen tot een minnelijke schikking en verweerster voert hiervoor inhoudelijk het volgende aan.
- 2.2.1 De examiner motiveert met betrekking tot vraag 1 onder verwijzing naar het studiemateriaal dat hier slechts gesteld wordt dat de Franse Code de procédure civile als voorbeeld heeft gediend bij het ontwerpen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. De examiner merkt op dat in het studiemateriaal niet gesproken wordt over de Franse Code Civil, hetgeen appellante ook bevestigt. *“De omstandigheid dat in de Franse Code Civil procedurele bepalingen staan, maakt aldus de examiner niet dat het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering daarop gebaseerd is”*. Het juiste antwoordalternatief is zodoende antwoord b. Appellante had op basis van het studiemateriaal de vraag correct kunnen beantwoorden aldus de examiner. Verweerster benadrukt dat tentamenvragen beantwoord dienen te worden op basis van het studiemateriaal en dat studenten hierop (ook) worden gewezen in de introductie van het tentamen. Desgevraagd reageert de examiner met betrekking tot hetgeen appellante aanvoert ter onderbouwing van haar beroepschrift, dat zij op dit moment niet kan vaststellen dat de Franse Code Civil als voorbeeld heeft gediend bij het ontwerp van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering – deze kennis valt buiten haar expertisegebied. De examiner zou meer tijd nodig hebben om te onderzoeken of de Franse Code Civil (ook) als voorbeeld heeft gediend, maar verwijst (nogmaals) naar de passage uit het handboek waar slechts verwezen wordt naar de Franse Code de procédure civile.
- 2.2.2 De examiner motiveert met betrekking tot vraag 23 dat de wijze waarop de ‘plaats van arbitrage’ bepaald wordt, volgt uit de wet. De examiner verwijst daarbij in het bijzonder naar de artikelen 1037 en 1073 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en betoogt dat appellante op basis van de wettelijke bepalingen had behoren te begrijpen dat gezocht werd naar de juridische duiding van het begrip. De examiner heeft toegelicht dat het begrip werd behandeld in paragraaf 202 van het handboek. Tot slot herhaalt de examiner dat de tentamenvragen beantwoord dienen te worden op basis van het studiemateriaal. De verwijzing van appellante naar het Duitse recht is voor de beantwoording van de vraag dan ook niet relevant.

Het oordeel van het College

- 2.3 Het College stelt voorop dat de taken en bevoegdheden van het College niet strekken tot het opnieuw beoordelen van de beslissing van verweerster. Het College toetst of de beslissing voldoende zorgvuldig tot stand is gekomen en of deze voldoende is onderbouwd. Dit brengt met zich dat de beslissing van verweerster slechts voor vernietiging in aanmerking komt als deze in strijd is met enige regel van geschreven of ongeschreven recht.
- 2.4 Het College is met betrekking tot vraag 1, toetsend binnen de hierboven aangegeven grenzen, op grond van de gedingstukken en het verhandelde ter zitting, van oordeel dat de beslissing van verweerster niet in rechte standhoudt. Dat oordeel berust op de volgende overwegingen.

- 2.4.1 Het College stelt vast dat appellante verwijst naar diverse bepalingen uit de Franse Code Civil en die niet in de Franse Code de procédure civile staan die wél overeenkomen met artikelen uit het Nederlands Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, waardoor appellante in redelijkheid heeft kunnen komen tot het door haar gegeven antwoord. Het argument dat het ontwerp van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de mogelijke rol die de Franse Code Civil daarbij heeft gespeeld niet wordt behandeld in het studiemateriaal, acht het College onvoldoende om te kunnen oordelen dat het antwoord van appellante onjuist is. Het College betreft daarbij dat de examiner desgevraagd het antwoord van appellante (nog) niet - de examiner zag in hetgeen appellante heeft aangevoerd geen aanleiding hier onderzoek naar te doen - heeft kunnen uitsluiten.
- 2.4.2 Het College overweegt dat het bij een stellingvraag gaat om het als juist of onjuist beoordelen van een uitspraak, waardoor een stellingvraag zich goed leent om eenvoudig feiten te toetsen. Het is daarbij van belang dat stellingen slechts voor één interpretatie vatbaar zijn. Gelet op hetgeen partijen aanvoeren acht het College het niet onaannemelijk dat het door appellante gegeven antwoord (ook) juist is, waardoor deze stellingvraag voor meerdere interpretatie vatbaar is. Het College overweegt dat om die reden stellingvraag 1 niet als zodanig gesteld had mogen worden en appellante om die reden in het gelijk moet worden gesteld.
- 2.4.3 Dat studenten vragen dienen te beantwoorden op basis van het studiemateriaal is en blijft naar het oordeel van het College het uitgangspunt. Echter doet dit uitgangspunt aan voornoemde niets af. In onderhavige situatie gaat het om de toetsing van een puur feitelijke stellingname in de vorm van een meerkeuzevraag. In zo'n geval kan van een student niet verwacht worden dat de vraag enkel aan de hand van kennis verworven uit het studiemateriaal wordt beantwoord. Het is aan de examiner om te voorkomen dat bij de toetsing van pure feitelijkheden in de vorm van een meerkeuzevraag (in dat geval kan een student zijn antwoord immers niet toelichten) dat beantwoording van de vraag aan de hand van het studiemateriaal tot een andere uitkomst leidt dan wanneer de vraag aan de hand van het studiemateriaal tot een andere uitkomst leidt dan wanneer de vraag niet uitsluitend op basis van het studiemateriaal wordt beantwoord.
- 2.5 Het College is met betrekking tot vraag 23, toetsend binnen de hierboven aangegeven grenzen, op grond van de gedingstukken en het verhandelde ter zitting en op grond van de door verweerster verstrekte onderbouwing, van oordeel dat de beslissing van verweerster in rechte standhoudt. Dat oordeel berust op de volgende overwegingen.
- 2.5.1 Het College acht voldoende inhoudelijk gemotiveerd door de examiner waarom het door appellante gegeven antwoord onjuist is. Het College betreft daarbij dat appellante een wo-bachelor Rechtsgeleerdheid volgt en zij (mede) op basis hiervan had mogen begrijpen dat gezocht werd naar de juridische betekenis van het betreffende begrip.

Conclusie

- 2.6 Het bovenstaande leidt tot de conclusie dat het beroep gegrond is. Appellante krijgt gelijk met betrekking tot hetgeen zij heeft aangevoerd inzake vraag 1 en verweerster wordt verzocht een nieuwe beslissing te nemen.

3. Beslissing

Het College

Rechtdoende:

verklaart het beroep gegrond.

Verweerster wordt verzocht om in het licht van deze uitspraak, binnen twee weken een nieuwe beslissing te nemen.

Deze uitspraak is gedaan door dr. mr. ing. K.J.H. Hoofs, plaatsvervangend voorzitter, en dr. O. Firsova en mr. S. van der Waal, leden, in tegenwoordigheid van S.E.M. van der Westen LLB als secretaris

w.g. de secretaris,

w.g. de plaatsvervangend voorzitter,

S.E.M. van der Westen LLB

dr. mr. ing. K.J.H. Hoofs

voor eensluidend afschrift,

S.E.M. van der Westen LLB

Als u het niet eens bent met dit besluit van het College van beroep voor de examens, kunt u binnen 6 weken na de verzenddatum van dit besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS), Postbus 20019, 2500 EA Den Haag of via het [webformulier](#). Alle informatie daarover vindt u op de website www.raadvanstate.nl/studentenzaken/.